

Ikt. sz.: KUB-42/5-5/2024.

KUB-2/2024. sz. ülés
(KUB-35/2022-2026. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Külügyi Bizottságának**
2024. március 18-án, hétfőn, 10 óra 04 perckor
az Országház Varga Béla termében (főemelet 21.)
megtartott részben zárt üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Tájékoztató az Európai Unió belga elnökségi programjának prioritásairól</i>	5
<i>Őexc. Jeroen Vergeylen hozzászólása</i>	5
<i>Dr. Zsigmond Barna Pál kiegészítése</i>	10
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	12
<i>Őexc. Jeroen Vergeylen válasza</i>	15
<i>Alekszej Navalnij haláláról szóló P/7390. számú politikai nyilatkozatra vonatkozó javaslat</i>	
<i>(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)</i>	18
<i>Szabó Tímea bevezetője</i>	18
<i>Hozzászólások</i>	20
<i>Szabó Tímea válasza</i>	22
<i>Határozathozatal</i>	23

Napirendi javaslat

1. Tájékoztató az Európai Unió belga elnökségi programjának prioritásairól
Előterjesztők:
Őexc. Jeroen Vergeylen, Belgium magyarországi nagykövete
Dr. Zsigmond Barna Pál, az Európai Unió Ügyek Minisztériumának államtitkára
Dr. Molnár Balázs Péter, az Európai Unió Ügyek Minisztériumának helyettes államtitkára
2. Alekszej Navalnij haláláról szóló politikai nyilatkozatra vonatkozó javaslat (P/7390. szám)
(Szabó Timea, Berki Sándor, Dr. Mellár Tamás, Jámbor András Imre, Szabó Rebeka és Tordai Bence (Párbeszéd) képviselők)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
3. Nagykövetjelölt kinevezés előtti meghallgatása (ZÁRT ülés!)
Előterjesztő:
Dr. Sztáray Péter András, a Külgazdasági és Külügyminisztérium államtitkára
4. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Németh Zsolt (Fidesz), a bizottság elnöke

Balla Mihály (Fidesz), a bizottság alelnöke
 Dr. Tilki Attila (Fidesz), a bizottság alelnöke
 Dr. Juhász Hajnalka (KDNP), a bizottság alelnöke
 Dr. Brenner Koloman (Jobbik), a bizottság alelnöke
 Bóna Zoltán (Fidesz)
 Dr. Vadai Ágnes (DK)
 Dr. Gurmai Zita (MSZP)

Helyettesítési megbízást adott

Bartos Mónika (Fidesz) Balla Mihálynak (Fidesz)
 Csöbör Katalin (Fidesz) Bóna Zoltánnak (Fidesz)
 Nacsá Lőrinc (KDNP) dr. Juhász Hajnalkának (KDNP)

A bizottság titkársága részéről

Dr. Fürjes Róbert bizottsági főmunkatárs
 Dr. Mayer Alexa bizottsági munkatárs

Meghívottak

Hozzászólók

Őexc. Jeroen Vergeylen, Belgium magyarországi nagykövete
 Dr. Zsigmond Barna Pál államtitkár (Európai Unió Ügyek
 Minisztériuma)
 Szabó Timea országgyűlési képviselő (Párbeszéd)

Megjelentek

Schaller-Baross Ernő európai parlamenti képviselő
 Dr. Molnár Balázs Péter helyettes államtitkár (Európai Unió Ügyek
 Minisztériuma)
 Raphaël Schröder nagykövethelyettes (Belgium magyarországi
 nagykövetsége)

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 04 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása

NÉMETH ZSOLT (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó reggelt kívánok, tisztelt bizottság! Bejelentem a helyettesítéseket: Bartos Mónikát Balla Mihály helyettesíti; Csöbör Katalint Bóna Zoltán, Nacsa Lőrincet pedig Juhász Hajnalka helyettesíti. Megállapítom a határozatképességünket.

Megküldtem a napirendet. Szeretném köszönten az európai parlamenti képviselő urat, Schaller-Baross Ernő miniszteri biztos urat a köreinkben. Felteszem szavazásra: ki támogatja a napirendet? Kérem, kézfelemeléssel jelezzék! *(Szavazás.)* 11 igen szavazat. Ki nem támogatja? *(Nincs ilyen jelzés.)* Ki tartózkodik? *(Szavazás.)* 1 tartózkodással a bizottság elfogadta a napirendet.

Tájékoztató az Európai Unió belga elnökségi programjának prioritásairól

Első napirendi pontunk: tájékoztató az Európai Unió belga elnökségi programjának prioritásairól. *(A napirendi pont tárgyalása folyamatos angol-magyar szinkrontolmácsolás mellett zajlik. - A felszólalás a továbbiakban angol nyelven folytatódik.)* Szeretném üdvözölni nagykövet urat, a Belga Királyság nagykövetét. Szeretném egyben üdvözölni Zsigmond Barna államtitkár urat, miniszterhelyettes urat, illetve Molnár Balázs helyettes államtitkár urat. És sok szeretettel üdvözlöm az összes EU-nagykövetet, a különböző tagországok képviselőit, mindenkit, aki itt van. Köszönjük szépen, hogy elfogadták a meghívásunkat. Nagyon remélem, hogy meg fogjuk tudni vitatni az európai helyzetet ebben a rendkívül fontos pillanatban, még mielőtt az európai választásokra sor kerül és még mielőtt a magyar elnökség elkövetkezne. Úgy gondolom, hogy a trióelnökség kellős közepén Belgiummal rendkívül sikeresen és zökkenőmentesen folyik a munka. *(A felszólalás a továbbiakban magyar nyelven folytatódik.)*

Elsőként nagykövet úrnak adom meg a szót, majd pedig államtitkár úrnak. Ezt követően képviselői kérdések, hozzászólások következnek, amelyeket majd összegyűjtünk és viszonzválasz keretében adom majd meg a szót az előterjesztőknek.

Tájékoztatom a bizottságot, hogy a nagykövet úr előzetesen jelezte, hogy az előterjesztését prezentációval kísérné. Figyelemmel az országgyűlési törvényre, a szemléltetés engedélyezéséhez a bizottság döntése szükséges.

Felteszem szavazásra, ki támogatja, hogy nagykövet úr szemléltesse a mondandóját. *(Szavazás.)* Ez egyhangú, köszönöm szépen. *(A felszólalás angol nyelven folytatódik.)* Excellenciás Úr! Vergeylen Úr! Öné a szó.

Őexc. Jeroen Vergeylen hozzászólása

Őexc. JEROEN VERGEYLEN, Belgium magyarországi nagykövete: *(Az előadást projektoros kivetítés szemlélteti.)* Nagyon szépen köszönöm, elnök úr. Mélyen Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt bizottsági Tagok! Köszönöm szépen. Jó reggelt kívánok! Rendkívül nagy megtiszteltetés számomra, hogy a belga elnökség prioritásairól és a kezdeti eredményekről beszámolhatok önöknek, különösképpen úgy, hogy itt ül mellettem az európai ügyekért felelős miniszterhelyettesük. Szeretném megköszönni a bizottság minden tagjának ezt a lehetőséget, és igen, mindent meg fogok tenni annak érdekében, hogy a feladatokat a lehető legjobban teljesítsem.

Először is, hadd emlékeztessen mindenkit arra, hogy a belga tanácsai elnökség beágyazódik egy trió elnökségi programba, amit a triópartnereinkkel, Spanyolországgal

és Magyarországgal dolgoztunk ki, és az Általános Ügyek Tanácsa a 2023 júniusában fogadta el minden tagország támogatásával.

A három tagország megállapodott abban, hogy együtt dolgozunk a közös megoldások megtalálásán a közös kihívások, feladatok kapcsán. Az orosz agressziós háború, kiegészülve az egyre nagyobb globális bizonytalansággal, megköveteli az Európai Uniótól, hogy erősítse a rezilienciáját, a stratégiai autonómiáját és a versenyképességét.

Belgium teljes mértékben elkötelezett a trióprogram iránt, és minden erőfeszítést, humán erőforrást, képességet, tapasztalatot felhasznál annak érdekében, hogy a rendelkezésre álló eszközeivel a Tanács munkáját ezen orientáció szerint végezze.

Őszinte, részrehajlás nélkül dolgozó közvetítőként szeretnénk dolgozni. Szeretnénk elismerni azt a rendkívül hatékony és fontos munkát, amit a partnerünk, Spanyolország végzett, és biztosíthatom önöket arról, hogy Magyarországgal is ugyanilyen szoros, kooperatív szellemben működünk együtt. Hadd használjam fel ezt az alkalmat arra, hogy megköszönjem Zsigmond Barna miniszterhelyettes úrnak azt a munkát és segítséget, amit a magyar csapattól kapunk Budapesten és Brüsszelben. Mély benyomást tett ránk a magyar felkészültség és az elszántság, a hajlandóság, hogy július 1-jén ezt a felelősséget, ezt a munkát átvegye; mindent megteszünk annak érdekében, hogy a magyar elnökséget a trióval kapcsolatos munkájában sikerre segítsük. Szeretném hangsúlyozni a trió elköteleződését. Fontos kiemelni a koherenciát és a kontinuitást a tanácsi munkában.

Hadd koncentráljak most a belga elnökségre! Három elemre szeretnék rámutatni, amelyek meghatározzák a kontextust. Először is, 13. alkalommal van az, hogy Belgium a tanácsi elnökséget viszi; első alkalommal 1958-ban történt meg, akkor volt az első, valaha volt első tanácsi találkozó. Hoztam erről a Tanács-ülésről egy képet. Lehet látni, hogy 1958-ban sokan voltak a teremben, annak ellenére, hogy összesen hat tagállam képviselői voltak ott. Akkoriban a tagországok három-négy minisztert küldtek egyszerre, mert egyetlenegy tanácsi formáció létezett. Örülök, hogy ez most már nem így van, mert az biztos, hogy olyanok lennénk, mint az ENSZ, ha ez így maradna.

Én azt gondolom, hogy Belgium és a belgák számára a tanácsi elnökség most már egyféle hagyomány, megtiszteltetés, amely mélyen gyökerezik a diplomáciai genetikánkban, ami pedig az identitásunkon alapszik. Mint az EU egyik alapító tagja, az elköteleződésünk alapján mindig egy olyan unióért dolgozunk, amely képes megvédeni a polgárait, erősíteni a gazdaságát és felkészíteni bennünket a jövőre. Annak ellenére, hogy az unió és a világ is jelentős mértékben megváltozott, úgy gondolom, az elköteleződésünk az első pillanattól kezdve megfelelően inspirálja a munkánkat.

A második kontextuselem az, hogy mindenki azt érzi, hogy az EU egyféle válaszúthoz ért. Háború van a határainkon, még mindig kezelniük kell a korábbi és a folyamatban lévő válságokat: a pandémiát, az energiaválságot az éghajlatváltozást, az illegális migrációt, az éghajlati eseményeket, a dezinformációkat, a Közel-Keleten kiújult konfliktust, a demográfiai kihívásokat. A társadalom és a vállalkozói réteg is elvárja, hogy megvédjük őket, hogy megerősítsük őket ezen kihívásokkal szemben, és felkészítsük őket a jövőre.

A harmadik eleme a kontextusnak, hogy a mi elnökségünk egy intézményes ciklus utolsó eleme, az európai választásokra júniusban kerül majd sor. Ennek két gyakorlati konzekvenciája van az elnökségünkre. Egyrészt azt jelenti, hogy a törvényalkotási munka gyakorlatilag az első két-három hónapra koncentrálódott. Az utolsó plenáris ülésre áprilisban kerül sor az Európai Parlamentben, utána feloszlátják; illetve a Tanácsnak mostanra minden jogszabály-alkotási javaslatot véglegesíteni kellett még április előtt.

Ami a jogszabály-alkotást illeti: az elnökségünk gyakorlatilag már elérte a végső stádiumát. Ugyanakkor azt is jelenti, hogy az elnökségünk második részében foglalkozhatunk stratégiaibb kérdésekkel, amelyek nem kevésbé fontosak.

Hármat szeretnék kiemelni ezek közül annak ellenére, hogy ezek mind összekapcsolódnak. Egyrészt elő kell készítenünk az Európai Tanács elnökével a stratégiai napirendet a következő ciklusra, a 2024-2029 közötti időszakra. Ez lesz az alapja minden munkaprogramnak, amelyet a Bizottság a választás után vinni fog. *(Szabó Tímea belép a terembe, és helyet foglal.)*

Kettő: az elnökségnek megvan az ambíciója, hogy előkészítse a reformok, a belső reformok útitervét annak érdekében, hogy jövőbiztos legyen az Unió. Harmadszor pedig alakítanunk kell a napirendet annak érdekében, hogy tovább erősítsük a belső piacot; ezzel segítjük a globális versenyképességünket, így előkészítjük a terepet is a magyar elnökségnek, ami a munkát így továbbviheti.

Elnök úr, hadd foglalkozzak most átfogóan azzal, hogy melyek a legfontosabb prioritásaink, elsődleges eredményeink. A tisztánlátás érdekében a prioritásokat hat tematikus területre soroltam be. Az első tematikus terület a jogállamiság, demokrácia és egység védelme, ezzel kapcsolatban a demokrácia, a jogállamiság és az alapvető jogok védelme. Ez egy alapvető eleme a belga elnökségnek.

A belga elnökség során az európai médiaszabadság-törvényt fogadta el legutoljára az Európai Parlament, ennek köszönhetően jogvédelmet kaphatnak az újságírók. Szeretnénk véglegesíteni egy EU etikai testület létrehozását, ami összekötné az intézményeket. Eddig hét EU-s intézményt sikerült megnyernünk. Reméljük, hogy a Tanácsot és az Európai Tanácsot is be tudjuk vonni az utolsó erőfeszítéseinkkel. Az utolsó napokban mindenekfeletti fontossággal bíró minden EU-s intézményt a lehető legnagyobb etikai sztemderdek szerint számoltassanak el.

Megszerveztük a demokráciavédelmi csomaggal kapcsolatos első vitát, folyamatosan visszük az éles dialógust a „peer review” kapcsán a jogállamisággal kapcsolatban, és ezek gyakorlatilag beleillenek abba, hogy jobban strukturáljuk egyébként a jogállamisági dialógust. Ezzel egyidejűleg szeretnénk továbbvinni a 7. cikkely alá és a kondicionalitási eljárás alá eső ügyeket, folytatni a szükség szerinti meghallgatásokat.

A bővítés kapcsán az elnökség elkötelezett annak érdekében, hogy támogassuk a jelöltországokat abban, hogy csatlakozzanak az Unióhoz, hogy elősegítsük a munkát. Ennek érdekében a legutolsó európai tanácsi döntés alapján érdemi alapon történjen ez. Ennek alapján tárgyalunk arról, hogy megnyissuk a tárgyalásokat Bosznia-Hercegovinával, és hogy elfogadjuk a tárgyalási kereteket Ukrajnára és Moldáviára nézve.

Az elnökség haladt egy reform- és növekedési keret létrehozásával, amellyel szeretnénk a Nyugat-Balkánt segíteni egy gazdasági konvergenciában, elősegítve a jövőt gyakorlatilag az EU-s integrációban. Az informális Általános Ügyek Tanácsa a bővítéssel fog foglalkozni, és minden jelöltországot meg fogunk rá hívni a 2004-es csatlakozás 20. évfordulóján, amelyben Magyarország is csatlakozott. Megfelelő ünneplés lesz ezen alkalommal, mert ez volt az egyik legnagyobb sikertörténete a háború utáni Európának. Ezzel egyidejűleg fontos lesz Európa jövőjét is előkészíteni. Ez azt jelenti, hogy meg kell reformálni az Európai Unió politikáit, erőforrásait és kormányzati struktúráit.

Nemcsak a jövőbeni csatlakozások miatt, hanem azért is, mert az EU-t reziliensebbé kell tenni és fel kell készíteni az egyre sürgetőbb globális kihívások ellen, a kormányzati struktúránkat reformálni annak érdekében, hogy hatékonyabban tudjunk dönteni, cselekedni. Az elnökségünknek megvan az ambíciója, hogy a Tanáccsal együtt hozzájáruljon ahhoz az útitervhez, amelyet az Európai Tanácsnak júniusban kell

elfogadnia Európa jövőjéről. Az EU-s miniszterek ezt holnap fogják elkezdni tárgyalni Brüsszelben.

A második tematikus terület a globális versenyképességünk erősítése. A belga elnökség arra koncentrál, hogy erősítsük a belső piacot, az ipari jövőjét az Uniónak; biztosítsuk azt, hogy a zöldátmenet és a digitális átmenet nem teher, hanem egy versenyelőny az ipar számára. Ebben a prioritásban különböző aspektusok érvényesülnek. Az állami finanszírozás kapcsán felülvizsgáljuk a gazdasági kormányzást, modernizáljuk a meglévő szabályokat. Ez a módosított keret egyébként nagyobb rugalmasságot biztosít a tagországok számára, hogy a fenntartható adósságkezelés elérhető legyen specifikus helyzetekben az egyes országokban.

Ami a tőke- és a finanszírozási képességek fejlesztését illeti, megállapodott a Tanács és az Európai Parlament az MFF - Multiannual Financial Framework - felidős felülvizsgálatáról. Ebben benne foglaltatik egy jelentős összeg arra, hogy finanszírozzunk egy stratégiai technológiáknak szóló platformot. Megállapodtunk továbbá több olyan szabályról és irányelvről, amely befejezi a bank- és a tőkepiaci uniót.

Ami a nemzetközi fejlesztési fejleményeket illeti: digitálisan és technológia szempontjából versenyképesnek kell maradnunk. A Tanács és az Európai Parlament megállapodott több olyan intézkedésről, amivel támogatnánk a nettó zéró ipari fejlesztéseket. Megállapodtunk a stratégiai technológiákra nézve a STEP keretében - Strategic Technologies for Europe Platform; stratégiai technológiák ezek, amelyek segítenék az ipart hosszú távon. Ezentúl sikerült a mesterséges intelligenciával kapcsolatos jogszabályt is elfogadtatnunk az európai tagországokkal és a Parlamenttel.

A méltánytalan versenyhelyzet, a versenyelőnyök, a megváltozott geopolitikai körülmények kapcsán minden tagország megállapodott arról, hogy szélesebb keretekben kell az európai iparpolitikával foglalkozni. Ezért dolgoztunk azon, hogy több konzultációt szervezzünk, hogy egy európai ipari megállapodás szülessék. Egyébként egy fontos elem lesz az a jelentés, amelyet a spanyol-belga elnökség megrendelt a volt olasz miniszterelnöktől, Enrico Lettától. Ez a belső piac jövőjéről szól; nagyon sokat várunk ettől a jelentéstől. Úgy gondoljuk, hogy ez elindíthatja a belső piac 2.0 fejlesztését. Arra számítunk, hogy Letta úr ezt a jelentését áprilisban mutatja be az Európai Tanácsnak.

Az ipar versenyképessége szóba került a szociális partnerek csúcsán és az energiaintenzív iparágak találkozáján. Erről született az elmúlt havi antwerpeni nyilatkozat.

A harmadik tematikus terület a zöld- és igazságos átmenet. Az európai cél az, hogy éghajlatilag semlegesek legyünk '50-ig, és gyakorlatilag befejezzük a „green dealt”. Ennek érdekében adaptáció, reziliencia, körforgásos gazdaság és méltányos átmenet, igazságos átmenet szükséges. Megállapodás született a Tanács és a Parlament között, hogy csökkentjük a nehézgépjárművek CO₂-kibocsátását és kezeljük a szennyvízkezelést. A mezőgazdasági és a halászati politikában az élelmiszer-biztonság, az autonómia és a fenntarthatóság biztosításán dolgozunk. Ezeken túl felülvizsgáljuk az állatjóléti jogszabályokat is.

Tisztelt Elnök Úr! Mint ahogy az megjelent, nyilvánult a farmerek, gazdálkodók tüntetéseiben sok európai uniós tagországban, lehet látni, hogy olyan korlátok közé szorulnak a gazdálkodók, amelyek egyre súlyosabb hatást gyakorolnak rájuk. Ezt megfontoljuk, és ezért különböző intézkedéseket vállaltunk. A miniszterünk bemutatta ezeket az Európai Tanácsnak, találkozott az EU-bizottsági elnökkel is. A Bizottság ezt követően több intézkedést hozott, amit üdvözöltek és megtárgyaltak a Mezőgazdasági és Halászati Tanácsban. Bizonyos követelményeket felfüggesztettek a földfelhasználás kapcsán; környezetvédelmi normaként bizonyos ukrain importok limitálása történt meg; csökkentik, egyszerűsítik az adminisztrációs terhet. További

munkára lenne még szükség a közös mezőgazdasági politika, a közös agrárpolitika módosításában. Ez bizonyosan egy olyan terület, amelyben a magyar elnökségnek jelentős szerepe lesz a Tanácsban.

A negyedik tematikus terület a társadalmi, szociális és egészségügyi napirend megerősítése. Itt ambiciózus terveink vannak. A belga elnökség a Tanács nevében az Európai Bizottsággal és az európai szociális partnerekkel együtt aláírt egy háromoldalú nyilatkozatot a szociális dialógus felélesztésére, amellyel segíteni lehet az új vállalkozásokat és minőségi munkahelyeket lehetne létrehozni, minőségi foglalkoztatást megteremteni. A partnerek és az EU-s intézmények egyetértettek a munkaerőhiány, a munkaerő-képesség hiánya kezelésének a kérdésében. Sikerült egy digitális platformokon belüli munkavégzéssel kapcsolatos irányelvet elfogadtatni, hiszen több millióra tehető az ilyen dolgozók száma.

Konszolidálni szeretnénk az egészségügyi uniót. Több jogszabályjavaslattal kapcsolatban végzünk munkát.

Az ötödik terület a polgárok és a határok védelme. A mérföldkövet jelentő menekült- és migrációs megállapodás elfogadását követően a belga elnökségnek sikerült véglegesíteni a munkát, 2016 óta tartó hosszas tárgyalásokat befejezve. A következő lépésben a belga elnökség azt tervezi, hogy miniszteri szintű konferenciát szervez arról, hogy hogyan lehet ezt operacionalizálni. Áprilisban lesz ez a konferencia Brüsszelben.

A schengeni térség működtetése is kérdés. A bűnözéssel kapcsolatban a Tanács és az Európai Parlament megállapodott arról, hogy elfogadják egy nők elleni erőszakról, a családon belüli erőszakról szóló jogszabályt; az emberkereskedelem és a pénzmosás, a szexmunkások, a kábítószeres bűnelkövetés is szóba kerültek.

A belga elnökség dolgozik azon is, hogy megvédjük kontinensünk biztonságát. A védelem területén az elnökségünk továbbítte a különböző kezdeményezések megvalósítását a stratégiai iránytű keretében, hogy választ tudjunk adni a megjelent hibrid és egyéb fenyegetések ellen. Segíteni kell Ukrajnát és újra hangsúlyozni ezeknek a kérdéseknek a globális keretét.

És végül, annak érdekében, hogy ambiciózus védelmi politikát tudjon támogatni az iparunk, segítünk konszolidálni az Európai Unió védelmi iparát, technológiai bázisát; egy európai ipari védelmi stratégiát és programot dolgozunk ki, végigvive, amit a Bizottság korábban kidolgozott.

A hatodik tematikus terület a globális Európa elősegítése, támogatása. Továbbvisszük az Európai Unió erőfeszítéseit - az EU külügyi főképviseleje és a Bizottság eddigi erőfeszítéseit erősítendő -, az autonómiánk védelmét és az értékek védelmét is. Ebbe beletartozik Ukrajna kitartó támogatása az orosz agresszió ellenében, Ukrajna megsegítése az újjáépítésben és a gazdasági fellendülésben, mindaddig, ameddig ez szükséges, ahogy erről a Tanács megállapodott. Különösképp a február 1-jei Európai Tanácson megállapodottak szerint, a belga elnökség a Tanács és az Európai Parlament létrehozott egy Ukrajna-keretet, ami segítené a rehabilitációt, a modernizációt és az újjáépítést Ukrajnában. Számítunk arra, hogy a Külügyi Tanács ma jóváhagyja a régóta várt európai békekeretben az Ukrajna támogatási alapot 5 milliárd euró értékben.

A Közel-Kelet szintén szóba került, és nyilván dolgozni fogunk azon, hogy elősegítsük az Európai Unió egységét és hatékonyságát, amennyire csak lehet, hogy még erőteljesebben lehessen enyhíteni a humanitárius válságot, kiszabadítani a túszoikat és egy tartós „két állam” megoldás létrejöttét elősegíteni.

Vállaltuk a feladatot, hogy fellépünk a terrorizmus ellen; szankciókat hoztunk a különböző Hamász-tagok elleni szankciós rezsim kapcsán; döntöttünk egy közös EU-misszióról, ami a Vörös-tengeri hajózást, a biztos, szabad hajózást segíti.

Az európai védelem és készség is szóba került a belga elnökségben. A kereskedelem biztosítása ügyében az előkészületek megtörténtek a február végi WTO miniszteri EU-találkozóra, azonban nem sikerült a WTO-val kapcsolatban áttörést elérni. Általánosságban az a célkitűzés, hogy erősítsük, növeljük az Európai Unió nyitott stratégiai autonómiáját és gazdasági biztonságát.

Ezen prioritások, előzetes eredmények felsorolása után nagyon röviden szeretnék foglalkozni a belga elnökség eseményeivel, különösen a folyamatban lévő magyar elnökségi előkészületek fényében, hiszen ezen események szervezése mindig nagy teher humán erőforrás, logisztika tekintetében. Tehát a tartalmi file-okon túl a belga elnökség 515 informális eseményt szervez; ezek közül 23 informális miniszteri tanácsot, amelyek közül 14 Brüsszelben, 9 pedig más belgiumi városban lesz. Az európai választások miatt minden informális Tanács-ülés az elnökségünk első négy hónapjában lesz megszervezve.

A belga elnökség kidolgozott egy elég széles körű polgári, civil részvételi programot nemzeti-helyi szinteken, hogy a releváns kérdésekről beszéljünk, amelyek alapot képezhetnek a további munkához. Az Egmont Intézettel is együttműködünk annak érdekében, hogy dialógust szervezzenek a szakértőkkel, az érintettekkel több különböző kérdésben.

Végül 64 kulturális eseményt szervezünk az elnökség során, a kulturális, turisztikai diverzitás, ami Belgiumot jellemzi.

Igen tisztelt Elnök Úr! Ez a prezentációm vége, és szeretném kifejezni őszinte köszönetemet, hálámat, amiért meghívtak, és készen állok arra, hogy válaszoljak bármilyen kérdésükre, ami esetleg fölmerülne, természetesen figyelembe véve azt, hogy kétoldalú bilat nagykövet vagyok, és egyáltalán nem vagyok EU-s szakértő, nem biztos, hogy minden kérdésre kielégítő módon tudok reagálni. Igyekszem, természetesen. Köszönöm. *(A képviselők az asztalon kopogással nyilvánítják ki tetszésüket.)*

ELNÖK *(Hozzászólását angol nyelven kezdi el.)*: Köszönöm szépen, excellenciás úr. Mi sem vagyunk EU-s szakértők, de nyilván érdekeltek vagyunk minden olyan aspektusban.

(Magyar nyelven folytatva.) Megadom a szót Zsigmond Barna miniszterhelyettes úrnak, hogy ismertesse a magyar álláspontot, különös tekintettel arra, hogy Magyarországnak kell majd a stafétabotot átvenni Belgiumtól. Miniszterhelyettes úr, öné a szó.

Dr. Zsigmond Barna Pál kiegészítése

DR. ZSIGMOND BARNA PÁL államtitkár (Európai Uniós Ügyek Minisztériuma): Köszönöm szépen, elnök úr. Én is szeretettel köszöntöm elnök urat és a bizottságot. Köszönöm szépen a lehetőséget, hogy röviden én is reflektálhatok Vergeylen nagykövet úr kitűnő prezentációjára. És nemcsak az előadása volt kitűnő, hanem biztosíthatom arról, hogy megítélésünk szerint a belga elnökség is kitűnő; már most kivívta a magyarok szimpátiáját, illetve a brüsszeli és a strasbourgi közösség szimpátiáját is. Gratulálok az elnökség eddigi tevékenységéhez, és köszönöm szépen nagykövet úrnak, illetve a belga elnökségnek a rendkívül konstruktív hozzáállást, párbeszédet, ami kialakult a belga elnökség és a magyar csapatok, magyar képviselők között.

Valóban, ahogy nagykövet úr említette, történelmi időben kerül sor erre a trióra, hiszen a Covid-válság után, az orosz-ukrán háború időszakában és most, a közel-keleti válság időszakában kell válaszokat találni a világ nagy sorskérdéseire. És köszönöm szépen azokat az elismerő szavakat is, amelyeket nagykövet úr mondott a most felkészülő magyar elnökség vonatkozásában, és külön meg szeretném említeni azt, hogy

külön köszönjük azt, hogy a húszéves uniós magyar csatlakozás évfordulójára a belga elnökség külön programmal készül április 29-én az ÁÜT margóján. Köszönjük szépen ezt a kedves gesztust.

Röviden szeretném azt elmondani, hogy a kialakult konstruktív együttműködés keretében elkészült trióelnökségi programban melyek azok a prioritások, amelyek a magyar elnökségnek is prioritásait képezik, és közös pontként lehet meghatározni ebben a közös elnökségi dokumentumban, amelyet az Általános Ügyek Tanácsa 2023. június 27-én fogadott el, amelyet akkor mutatott be közösen a három tagállam.

Melyek ezek a prioritások? Az EU globális versenyképességének helyreállítása, amelyről nagykövet úr is sokat beszélt. Ez a magyar elnökségnek is kiváló prioritása, és üdvözljük a belga lépéseket mind általános, mind szektorális szempontból is. A demográfiai kihívások kezelése egy átívelő prioritás mindhárom elnökség vonatkozásában.

A migráció is hangsúlyosan szerepel a programban, a külső határvédelem, a harmadik országokkal való együttműködés és a szervezett bűnözéssel szembeni fellépés, ideértve az embercsempészetet is; ez mindhárom ország számára kiemelt prioritás.

A kohéziós politika felülvizsgálatánál szerepel az utalás az alapszerződések szerinti célkitűzésekre, a különböző régiók fejlettségi szintje közötti egyenlőtlenségek és a legkedvezőtlenebb helyzetű régiók lemaradásának csökkentésére vonatkozó említéssel. Ez szintén közös prioritás, és kiemelt magyar prioritás, ha úgy tetszik.

Számunkra is fontos és mindhárom ország számára fontos, de egész Európa számára most fontos az európai védelmi politika erősítése, külön utalással az európai védelmi ipari bázisra. Az EU bővítése megfelelő súllyal szerepel a belga elnökség prioritásai között is, külön utalás van a közös programunkban az EU-nyugat-balkáni csúcstalálkozóra a 2024 második félévi magyar elnökség alatt, és mi is osztjuk azt a belga álláspontot, amit nagykövet úr is említett, hogy az érdeken alapuló, hiteles bővítési folyamatot támogatjuk, és mi is azt képviseljük.

Fontos az a programban, hogy abban az európai politikai közösséggel való együttműködés is szerepel, és ezt fontosnak tartjuk a későbbiekben is. A nyilvánosság kapcsán pedig külön utalás van arra, és ezt fontosnak tartjuk, hogy az Uniónak és az uniós intézményeknek is tiszteletben kell tartaniuk ezeket a jogállamisági ajánlásokat. A magyar kezdeményezésre külön hivatkozás van a trióprogramban az antiszemitizmus elleni küzdelemre.

Nagyon sok közös pont van ebben az elnökségi programban. Vannak értelemszerűen olyan kérdések is, ahol más-más helyre tevődik a hangsúly, ilyen az intézményi reformok kérdése. Mi azt mondjuk, hogy a bővítés az intézményi reformoktól függetlenül kell hogy folytatódjon, és fontos számunkra, hogy a minősített többségi döntéshozatal ne kerüljön előtérbe.

Itt, ugye, a belga elnökség azt képviseli, hogy több kérdés esetében térjen át az Európai Unió a minősített többségre. Ugyanis a magyar álláspont az, hogy erre nincs szükség, mi a jelenlegi egyhangúságot megfelelőnek tartjuk, és a párbeszéd kultúráját továbbra is olyan fontos értéknek tartjuk Európában, amelyet meg kell őrizni a későbbiekben is, az egyhangú döntéshozatal pedig a párbeszéd kultúráját erősíti, azt igényli, és ezt kell továbbvinni a későbbiekben is.

Úgyhogy még egyszer szeretnék gratulálni nagykövet úrnak az elnökséghez, a kitűnő prezentációhoz, és ahogy elnök urat tájékoztattam, Bóka János miniszter úr készen áll majd, hogy a magyar elnökséget is a bizottság előtt prezentálja, és biztosíthatom a bizottságot ismételtén, hogy a minisztérium a minisztérium vezetésével mindent megtett a sikeres magyar elnökség érdekében, készen állunk a feladatra. A 2011-es elnökséghez hasonlóan ez is nagyon sikeres elnökség lesz. Minden feltétel adott,

hogy sikeresen abszolváljuk ezt az akadályt is. Köszönöm szépen a megtisztelő figyelmüket.

ELNÖK: Köszönöm szépen, miniszterhelyettes úr. Akkor következzenek a bizottság részéről a kérdések, felvetések. Elsőként megadnám a szót Gurmai Zita képviselő asszonynak, Magyar Szocialista Párt.

Kérdések, hozzászólások

DR. GURMAI ZITA (MSZP): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Nagykövet Asszonyok! Nagykövet Urak! Köszönöm szépen a nagyon világos és tiszta ügyekkel teli prezentációját. Ez a tizenharmadik alkalom, hogy gyakorlatilag már ezzel foglalkozunk, illetőleg a második alkalom, hogy a trió együtt dolgozik. Mindenképpen azt gondolom, hogy mind a hat célkitűzés, amit kiválasztottak, az olyan, ami a következő időszakot jelenős mértékében fogja erősíteni.

Van egy jelenség: a populizmus, ami egyre jelentősebbé válik az európai szférában, és gyakorlatilag az európai parlamenti választásokon is mint új jelenség fog szerintem megjelenni... *(A mikrofon sípol.)*

No, talán most már sikerül pontosan is elmondani. Tehát még egyszer: azt tudom mondani, hogy mind a hat pont, amit kiválasztottak, szerintem rendkívül fontos, és visszatérve: a populizmus szerintem az új koronavírus, amire még nem tudjuk a megfelelő vakcinát.

Nagyon fontosnak tartom, hogy a versenyképesség erősítéséről beszél, hiszen nyilvánvaló, hogy itt a hosszú távú versenyképességről és iparpolitikáról szól elsődlegesen és az, hogy egy csomó új technológia fog megjelenni és a mesterséges intelligencia mint ilyen gyorsan fejlődik. Egészen elképesztő, hogy az elmúlt időszakban milyen mértékben gyorsult föl ilyen szempontból a világ.

Számomra baloldali politikusként a szociális és egészségügyi célok megerősítése gyakorlatilag az egyik legfontosabb, tehát mindenféleképpen azt gondolom, hogy ez ügyben a jelenlegi, 19-től működő Bizottságnak szerintem jelentős szerepe volt a parlamenttel közösen, tehát hogy a szociális jogok európai pillérére építve nagyon fontosnak tartom azt, hogy a belga elnökség célja, hogy az EU-t egy ambiciózus, szociális menetrenddel tudja felruházni. Számomra ami a legfontosabb, hogy ez egy befogadóbb, nemek közötti egyenlőséget biztosító európai társadalmat tud előmozdítani.

Illetve van még egy másik ügy, amivel kiemelten kívánnak foglalkozni: az elnökség emellett támogatni fogja az EU válságok elleni felkészülését. *(A felszólalás alatt a hangosítás többször begerjed.)* Itt államtitkár úr is beszélt arról, hogy mennyire fontos az, hogy a Covid után egy másfajta stratégiát gondoljunk végig, tehát hogy például erősíteni kell a gyógyszerellátás biztonságát, és hogy egy olyan stratégiát fog kidolgozni az Európai Unió az egészségügy és az egészségügyi munkaerő állományának fellendítésére, ami szerintem meglehetősen hasznos és fontos lehet. *(A képviselő előtt lévő fülhallgatót a bizottság munkatársa kihúzza a hangosító készülékből.)* Na, ilyen a női segítség!

Ennek megfelelően én azt gondolom, hogy a globális Európa előmozdítása egy olyan multilaterális rendszer része a szabályokon alapuló nemzetközi rendben, amikor egyre nehezebb a kihívásokkal szembenézni. Van egyfajta geopolitikai konfrontáció, beleértve a nyílt háború megjelenését a mi kontinensünkön is. Nyilván a valósághoz való alkalmazkodás érdekében szerintem nagyon fontos az, hogy az elnökség folytatni fogja az EU által tett erőfeszítéseket az ellenállóképesség és az autonómia megerősítésére, valamint érdekének és értékeinek a védelmére. Szerintem ez a legfontosabb, amit egyébként ez ügyben tehetünk.

Én szeretnék sok sikert kívánni az elnökséghez, ami most nyilvánvalóan egy választási kampány és egy választás közepette fog zajlani, tehát ez nem lesz egyszerű, mondhatni kihívásokkal teli lesz, de mint ahogy azt az elején is jeleztem, ez a 13. alkalom. Úgyhogy reméljük, ez most egy szerencseszám lesz. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Juhász Hajnalka alelnök asszony!

DR. JUHÁSZ HAJNALKA (KDNP), a bizottság alelnöke: *(A hozzászólás angol nyelven hangzik el.)* Köszönöm szépen. Szeretném megköszönni excellenciás úr katalógusát a belga elnökség tevékenységéről.

Belgium valóban elkötelezett a zöldátmenet felé, támogatja a „Fit for 55!” csomagot, és nagyon érdekes, nagyon nagy örömmel olvastam, hogy szeretnék véglegesíteni a csomagolási hulladékkal kapcsolatos szabályozást. A belga elnökség segítette a rendkívül fontos vitát az Európai Bizottság összefüggéseiben. Tíz ország van, amelyeket Franciaország vezet, és amelyek támogatják a nukleáris energiát mint egy fenntartható zöldenergiát. Ugyanakkor ez nagyon fontos Magyarországnak is, a nemzeti energiamix rendkívül fontos, amelyben benne van az atomenergia mint fenntartható és zöldenergia is. Mi lesz ebben a belga elnökség pozíciója?

ELNÖK: Brenner Koloman alelnök úr!

DR. BRENNER KOLOMAN (Jobbik), a bizottság alelnöke: Én is nagy tisztelettel köszönöm nagykövet úr kiváló prezentációját. Három érdemi pontra szeretnék rákérdezni. Az első az Európai Unió védelmi potenciáljának fejlesztésére vonatkozik. Itt meg szeretném kérdezni, hogy ebben az összefüggésben hogyan látja nagykövet úr az elkövetkezendő lépéseket, hogy az Európai Unió egy olyan katonai egységet állítson föl, amely biztosítani tudja majd, akár már középtávon és természetesen a NATO-szövetségeseinkkel közösen, az európai polgárok biztonságát.

A második pont, amelyre szintén szeretnék rákérdezni, valóban az ismertetett agenda egyik rendkívül fontos pontja, a szociális és egészségügyi rendszerek fejlesztése, hiszen a mi konzervatív politikai közösségünk egy európai polgári kezdeményezéssel már hosszú évek óta hangsúlyozza a bérfelzárkóztatás szükségességét a közép-kelet-európai államokban, hiszen a mi véleményünk szerint mindenkinek a szülőföldjén kellene boldogulnia, és az nem megoldás, ha az Európai Unióból egyre nyugatabbra költöznek az európai polgárok a jobb megélhetés reményében.

És a harmadik pont pedig egy olyan kérdés, ami szerintem Európában például a rendszerváltoztatás időszakában a délszláv háborúban is megmutatkozott, hogy az európai nemzetek szövetségének, az Európai Uniónak kiemelten és főleg békeidőben is foglalkoznia kellene a klasszikus nemzeti kisebbségek és az autonóm közösségek jogaival. Ez egy olyan kérdés, amely kapcsán sajnos a történelem azt mutatja az elmúlt 33 évben is, hogy csak akkor válik az Európai Unió tagállamainak és vezetésének szemében fontos kérdéssé, amikor ez már biztonságpolitikai kérdéssé válik, és ez nagyon rossz az én véleményem szerint. És ez nemcsak azért van így, mert magam is egy nemzeti kisebbség tagja vagyok, a hazai német nemzetiség tagja. Köszönöm, nagykövet úr.

ELNÖK: További kérdések vannak-e? *(Jelzésre:)* Balla alelnök úr!

BALLA MIHÁLY (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Én is köszönöm szépen nagykövet úrnak a tájékoztatást. Nekem egy rövid kérdésem lenne.

Az elmúlt napokban az európai és a világsajtó attól volt hangos, hogy Macron elnök úr nagyon erős háborús kijelentéseket tett. A kérdésem az, hogy hogyan viszonyul ehhez a belga elnökség. Egyértelmű dolog, hogy a biztonságpolitika és a katonai kérdések elsősorban NATO-s ügyek is. A kérdésem arra vonatkozik, hogy miután egyre több ország jelzi, hogy odafigyel vagy megpróbál együttműködni a macroni gondolatokkal, a kérdésem az, hogy hogyan látja ezt nagykövet úr, hogyan látja ezt a belga elnökség. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen a hozzászólásokat és a kérdéseket. Mi hagyományos párbeszédet folytatunk az elnökségi prioritásokról a Külügyi Bizottságban, és még egyszer szeretném megköszönni, hogy az uniós nagykövetek és nagykövetségek is elfogadták a meghívásunkat.

Egy speciális időszakban vagyunk, hiszen Magyarország választ, és Magyarország ezt követően pedig átveszi az Európai Tanács elnökségét. Szeretném hangsúlyozni, hogy a trióelnökségünk jól működik, és a trióprogram megvalósítása mentén kívánunk haladni az előttünk álló időszakban. Ahogy 2011-ben a magyar elnökség az honest broker szerepet ellátta, úgy most is ezt tartjuk a feladatunknak, és az eddigi együttműködés, azt gondolom, ebben a tekintetben jó reményekkel tölthet el bennünket.

A bővítés kérdésére szeretnék kitérni. Miniszterhelyettes úr hangsúlyozta, hogy Magyarországnak van egy-két karakteres álláspontja a bővítéssel kapcsolatban. Nagykövet urat arról szeretném megkérdezni, hogy mi az ő álláspontja: az ön megítélése szerint a nyugat-balkáni bővítés lebonyolításához szükség van-e intézményi reformokra az Európai Unióban?

A magyar álláspont e tekintetben határozott. Mi úgy látjuk, hogy az a nyugat-balkáni országcsoporthoz, amelyik most reálisan pályázik az európai uniós csatlakozásra, még csak nem is meríti ki természetesen mind a hat országot, de ha mind a hat ország nagyságrendjét figyelembe vesszük, akkor ez egy 15-16 milliós lakossággal rendelkező országcsoporthoz, ami nagyjából Hollandia nagyságrendje. Mi indokolja azt, hogy a nyugat-balkáni bővítésnek egyes álláspontok szerint előfeltétele kell legyen az intézményi reform lebonyolítása? Vagy ön el tudja-e képzelni, hogy a jelenlegi intézményi feltételek között sor kerülhet egy kisebb országcsoporthoz felvételére a nyugat-balkáni országok tekintetében?

Szeretném üdvözölni ezen a vonalon egyébként azt, hogy Bosznia-Hercegovinával a mostani márciusi Európai Tanács-ülés kapcsán megkezdődhetnek a csatlakozási tárgyalások. Úgy gondolom, hogy Bosznia-Hercegovina az elmúlt egy esztendőben nagyon komoly lépéseket tett ennek érdekében, számos feltételt teljesített. A csatlakozási feltételek 14 feltételét nem teljesítette, amik meg voltak határozva, hogy megkezdődhessenek a tárgyalások.

De úgy fogalmaz az EIT kommunikációja, hogy kritikus számú, mennyiségű feltételt teljesített, és én azt hiszem, hogy ez a megfogalmazás jól tükrözi, hogy tényleges előrelépés volt tapasztalható Bosznia-Hercegovinában. Ezt én mint az Európa Tanács bosznia-hercegovinai riportőre is alá tudom támasztani. Legutóbb elfogadták az összeférhetetlenségre vonatkozó jogszabályt, és én ezt a magam részéről nagyon fontosnak tartom, mint ahogy egyébként a bővítés folyamatában egy landmark decision volt az, hogy a progresszív tagság intézményét Várhelyi Olivér szomszédságpolitikáért és bővítésért felelős biztos intézményesítette.

Bízom benne, hogy a következő költségvetésben, illetőleg a több éves MFF felülvizsgálat, stratégiai felülvizsgálat keretei között megfelelő forrásokat tudunk biztosítani arra, hogy ezt a progresszív bővítést meg tudjuk valósítani. *(Dr. Vadai Ágnes távozik az ülésről.)*

Végül én is szeretnék rákérdezni arra, amire itt alelnök úr utalt. Az elmúlt napokban nagyon komoly visszhangot váltott ki Macron elnök úrnak - és nemcsak Macron elnök úrnak, hanem immáron számos európai uniós tagállami vezetőnek - a megnyilatkozása: a lengyel külügyminiszter, a cseh miniszterelnök szintén fölzárkózott Macron elnök úrhoz. Egy országcsoporthoz kezd kibontakozni, amely mintha ebbe az irányba elmozdulna. Ez a Lengyelország, Franciaország és Németország által alkotott weimari hármas.

Tehát érdeklődnék az iránt, hogy mi az ön véleménye ezzel kapcsolatban. Nyilvánvalóan nem tud egyelőre elnökségi álláspontot megjeleníteni, de azt hiszem, hogy ez a vita, ami kialakult az elmúlt napokban, nagyon meghatározó módon befolyásolja az Ukrajnával kapcsolatos európai uniós álláspont alakulását.

Köszönöm szépen az eddigi hozzászólásokat. Megadnám a szót a vendégeinknek. Elsőként nagykövet úrnak, azt követően pedig miniszterhelyettes úrnak. Nagykövet úr, parancsoljon!

Őecx. Jeroen Vergeylen válasza

ŐEXC. JEROEN VERGEYLEN, Belgium magyarországi nagykövete: Köszönöm szépen, elnök úr. Köszönöm szépen a bizottság tagjainak a kedves szavakat, a támogatást, a kérdéseket. Talán kezdésnek rögtön elnök úr kérdésén essünk túl. Azt gondolom, hogy Balla Mihály is ugyanezt kérdezte.

Természetesen ez bőven messze-messze meghaladja az elnökség felelősségét, és van egy másik ok is, ami miatt én azért óvatos lennék. Nemzeti választások lesznek június 9-én nálunk az európai választásokkal egy időben, ez szövetségi választást és regionális választást is jelent. Úgyhogy ilyen szempontból van egy követelmény, hogy óvakodjunk bizonyos kérdésekben megnyilvánulni, ezért nem nyilvánult meg a kormány sem.

Amit én mondhatok, az az, hogy ez a vita megmutatja, hogy mennyire sürgető és mennyire komoly az, amivel az Európai Unió is szembe találja magát, és ha az Európai Tanács azt mondta, hogy az EU megtesz mindent és bármit mindaddig, ameddig szükséges, akkor én úgy gondolom, hogy egy hiteles egyeztetés, párbeszéd kell, hogy kövesse vagy kísérje ezt.

Én az elnökség szempontjából azt gondolom, hogy az előttünk lévő feladatokra kell koncentrálnunk, ami egy szép hosszú lista, erről a prezentációmban beszéltem. Újraszervezzük, újraépítjük, és talán bizonyos esetekben ugyanúgy létrehozuk az Európai Védelmi Uniót. A hangsúly pedig azon lesz, hogy növelni kell a kapacitásainkat, különösképp a technológiai előállítást, gyártást, lőszergyártást, egyéb eszközök gyártását, ami egy nagyon hosszú távú erőfeszítés lesz.

És ami az elnökséget illeti, azt gondolom, hogy koncentrálnunk kell arra, hogy megfelelő módon utánkövessünk két nagyon-nagyon fontos javaslatot, ami egyébként a közelmúltban, két héttel ezelőtt került benyújtásra az Európai Bizottság részéről. Az egyik az Európai Védelmi Befektetési Stratégia, a másik pedig az Európai Védelmi Befektetési Program. Ezek valóban olyan kérdések, amelyek meg fogják határozni a Tanács elkövetkező hónapokban, években való munkáját, a magyar elnökségét is. Ez az, amire most éppen koncentrálnunk, és természetesen van egyéb feladat is a Tanács asztalán, például az, hogy hogyan fogjuk kezelni, hogyan fogjuk biztosítani azt, hogy az európai békekeretet hasznos módon költik el. Úgyhogy, ha megengedik, nem szeretném kommentálni az előbb elmondottak miatt a jelenlegi politikai vitát.

Ami a bővítéssel kapcsolatos megállapításait illeti, egy fontos kérdést vetett föl. Egy olyan kérdést vetett föl, amelyet nagyon sokan és sokszor vetettek föl, hogy van-e összefüggés az intézményi reform és a bővítés között, szükséges-e az intézményi bővítés.

Én azt gondolom, hogy soros elnökségként nekünk elő kellett készítenünk ezt a vitát, egyeztetünk minden tagországgal, és mi azt tapasztaljuk, azt látjuk, hogy nagyon-nagyon nehéz lesz elindítani a minősített többségi szavazásról való egyeztetést. Nem titok az önök számára, hogy ez egy olyan pozíció, amiről mindig is azt mondtuk, hogy mellette vagyunk, mi támogatjuk a minősített többségi szavazást, de azt gondoljuk, hogy a hatékonyság kell hogy legyen a célunk.

Mint mindenki más, minden tagország is ezt mondta, egy olyan EU-t szeretnénk, ami hatékony, amely tetterkész, és képes a döntéseket gyorsan meghozni, és emiatt azt gondolom, hogy erre kell koncentrálnunk.

Ez nemcsak a bővítés miatt szükséges. Úgy gondoljuk, hogy más okai is vannak annak, hogy az EU-nak felül kell vizsgálnia a kormányzási struktúráját.

Bizonyos eljárások, bizonyos munkamódszerek kapcsán az EU-ban van még tere a javulásnak, az optimalizálásnak. A belső működés hatékonyabbá tétele a második ok. A harmadik ok pedig az, hogy nagyon sürgető nemzetközi fejlemények vannak, politikai, katonai jellegű fejlemények, de gazdaságiak is; olyan fejlemények, amelyekre az EU-nak nagyon hatékonyan és nagyon gyorsan kell reagálnia. Egyszerűen nem tudunk várni a hatékony döntések meghozatalára.

Tehát ezért kell a struktúrákat megvizsgálni. Hogy ez vajon szükséges-e ahhoz, hogy felvegyük a nyugat-balkáni országokat: én azt hiszem, hogy az Európai Tanács eléggé egyértelműen leírta a következtetéseiben - ha jól emlékszem, a granadai csúcson tavaly ősszel, aztán később is megerősítették -, ott szó szerint a parallel, a párhuzamos szó szerepelt, tehát a bővítés, ami párhuzamos az Európai Unió belső reformjaival. Én azt gondolom, hogy európai uniós elnökségként mi is ezt a vonalat követjük.

Ami Bosznia-Hercegovinát illeti, ahogy említettem a prezentációmban, Magyarországhoz hasonlóan az érdemalapú megközelítést támogatjuk. Ez igaz az összes érintett országra. Most a Tanácsban is visszük az ezzel kapcsolatos egyeztetést. Egyetlen javaslat született a Bizottság részéről; biztos vagyok abban, hogy döntés is lesz hamarosan. Szerintem a kulcskérdés a bővítés kapcsán a hiteles bővítés. Ezt a szót a miniszterhelyettes úr is használta, tehát hogy ez érdemalapú és hiteles legyen. Biztosítanunk kell azt, hogy a megfogalmazott kritériumok is tiszteletben vannak tartva, és természetesen ez igaz minden érintett jelölt országra, akár geopolitikai kontextusban is.

Tisztelt Elnök Úr! Szeretnék foglalkozni a többi kérdéssel is, ha megengedi! Gurmai képviselő asszony talán nem is kérdést fogalmazott meg, de mégis nagyon szépen köszönöm azt, hogy támogatott. Szeretném megerősíteni a szociális tervünk, napirendünk fontosságát. Egy nagyon érdekes, azt gondolom, többé-kevésbé egyedi találkozója volt az EU pénzügyi és szociális ügyi minisztereinek. Általában ezek a miniszterek nem nagyon szeretnek egy asztalhoz leülni egymással, de egy nagyon érdekes vita folyt, amelynek során szóba került az, hogy milyen fontos a szociálpolitikába, az oktatásba, az egészségügybe való befektetés. Egyetértettek abban, hogy hosszú távon ez mindenféleképpen segíthet majd abban, hogy javítsuk a versenyképességünket, akár a fiskális fenntarthatóságunkat. Ez tehát egy fontos kérdés.

Juhász Hajnalka, köszönöm szépen a kérdését. A zöldátmenettel kapcsolatban: igen, az elnökség teljes mértékben elkötelezett a célok mellett, de nem szabad félreértésnek lennie. Úgy gondoljuk, hogy a cégeinket segítenünk kell abban, hogy ezeket a célokat jól teljesítsék. A prezentációban elmondtam, hogy a zöldcélok nem képezhetnek terhet; egy lehetőséget kell hogy képezzenek, hogy ebből legyen versenyelőny a cégeink számára, az ipar számára. Ezért kell nekünk struktúrákat, platformokat építeni, finanszírozási eszközöket biztosítani, amik segíthetnek a célok megvalósításában, és akkor úgy lesz majd belőle a világon a legjobb ipar, ami egyébként tiszteletben tartja az éghajlati célokat.

Ami az atomenergiával kapcsolatos megállapításait illeti, köszönöm szépen a megjegyzést, mert ez valóban alkalmat ad arra, hogy hangsúlyozzuk, hogy két nap múlva egy nukleárisenergia-csúcsot szervez Belgium és a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség, és a magyar miniszterelnök részt vesz rajta. A célkitűzés az, hogy megnézzék azt, hogy az atomenergia polgári célú hasznosítása milyen mértékben tud hozzájárulni az éghajlati célok teljesüléséhez.

Ez fontos kérdés Belgiumban, azonban a már említett választások miatt, a júniusi választások miatt ez egy nagyon-nagyon vitatott kérdés, és nagy vita folyik róla Belgiumban, hogy kell-e vagy nem kell. Hogy Belgiumban mi fog történni, az majd a választásoktól és a pártok közötti megállapodásoktól függ, de akárhogy is lesz, a nukleárisenergia-csúcs szerintem egy fontos kérdés lesz. Első alkalommal szerveznek ilyet.

Brenner Koloman kérdéseire reagálva, az Európai Unió védelmi potenciálja: ezzel kapcsolatban már korábban is utalást tettem. Nagyon sok fontos munkát végeztük, egy stratégiai iránytűt fogadtunk el két évvel ezelőtt. Több különböző elem volt, amelyek szerepelnek ebben. Hogy lesz-e európai katonai egység: hát, azt hiszem, hogy bizonyos szempontból már ez is szerepel a tervek között, voltak már bizonyos lépések, amelyeket meghoztak, az európai harccsoportokra utalok és a többi. Tehát ez bizonyosan olyan téma lehet, ami folytatódhat a stratégiai iránytű és egyéb megállapodások keretében, amelyek elfogadásra kerültek a Tanácsban. Természetesen a NATO-val való koordináció szintén egy nagyon fontos elem lesz.

A szociális ügyek és az egészségügy kapcsán, hogy hogyan lehet megállítani az agyelszívást a közép-európai országokból.

Ami a felzárkóztatás kérdését illeti: nincs közvetlen válaszom, de azt gondolom, azt feltételezem, hogy az Európai Uniónak rendkívül hatékony politikája van - kohéziós politikának hívják -, ami az európai tagállamoknak pénzügyi forrásokat biztosít ahhoz, hogy a szociálpolitikát megvalósítsák, és az egyes nemzeti tagállamok feladata és felelőssége ezen szakpolitikák kidolgozása.

Ami pedig az etnikai kisebbségek jogait illeti, mint ahogy azt tudja, a kisebbségek joga alapvető értéke az Európai Uniónak, az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikkelyében szerepel; és ez minden időkből igaz, nemcsak háborús időkben, hanem békeidőben is igaz. Ezért van az, amiért úgy gondoljuk, hogy a jogállamisági dialógus olyan fontos. Ezért van az, hogy Belgium mindig is védte a jogállamisági párbeszéd strukturális megközelítését, hogy az ilyen kérdések, tehát nemcsak kisebbségi kérdések, hanem gyakorlatilag a kisebbségi kérdések is felmerülhessenek ezen jogállamisági dialógusban, hogy egymástól tanulhassunk annak érdekében, hogy az olyan helyzetekben, ahol az esetlegesen szükséges, változtatásokat eszközölhessünk. Remélem, sikerült mindenkinek válaszolnom.

ELNÖK: *(A hozzászólás angol nyelven hangzik el.)* Köszönöm szépen. Szeretném kifejezni köszönetemet a fantasztikus szervezéshez, és az elnökség a parlamenti diplomáciai dimenzióban szintén nagyon jól fut. Brenner Koloman alelnök úrral a minap Brugge-ben jártunk, ahol ott voltak a védelmi és külügyi bizottsági elnökök. Hihetetlenül, fantasztikusan szép a város, egy középkori város; 25 év után mentem oda vissza, ami fantasztikus élmény volt számomra.

A COSAC-találkozók szintén zökkenőmentesen kerülnek megszervezésre.

Egyetlen megállapításom van: hiányzott nekünk Borrell úr, hiányoltuk Borrell urat. Szeretném felhívni a figyelmét, hogy 2017 óta azt tapasztaljuk, mintha egy kicsit figyelmen kívül hagytak volna bennünket, úgyhogy reméljük, hogy a következő külügyi főképviseelő komolyabban fogja majd venni a parlamenti dimenzióját ezeknek a találkozóknak.

Tudom, hogy a belga elnökség mindent megtett a maga részéről, és egyébként egyeztettek az időzítést Borrell úrral, de végül nem vett részt. Amúgy pedig remélem, kedves kollégák, hogy annak ellenére, hogy Magyarországé lesz a következő elnökség július 1-jétől, megrendezzük majd ezt a találkozót ősszel, és remélhetőleg a miniszter úr el fogja fogadni a meghívásunkat arra a találkozóra, ahova meg fogjuk hívni az európai uniós nagyköveteket is. Szeretnék mindenkinek, önöknek, a belga elnökségnek sikeres hátra lévő időszakot kívánni. Július 1-jég még nagyon sok és fontos feladat vár önökre, hogy ezt a minőségi munkát továbbvigyék.

Ha nincs további megállapítás, kérdés, szeretném befejezni az első napirendi pontot és egy rövid technikai szünetet elrendelni. Köszönöm szépen a részvételüket, és foglalkozunk a második napirendi ponttal! Elbúcsúzom.

(Szünet: 11.12 - 11.16

A szünetben az elnök elköszön a meghívottaktól.)

**Alekszej Navalnij haláláról szóló P/7390. számú politikai nyilatkozatra vonatkozó javaslat
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)**

ELNÖK: Tisztelt Bizottság! Második napirendi pontunk az Alekszej Navalnij haláláról szóló politikai nyilatkozatra vonatkozó javaslat. Szabó Timea, Berki Sándor, Mellár Tamás, Jámbor András, Szabó Rebeka és Tordai Bence képviselők által benyújtott P/7390. számú politikai nyilatkozatra vonatkozó javaslat tárgysorozatba vételéről való döntés.

Az előterjesztői expozéval kezdjük. Megadom a szót Szabó Timea képviselőtársunknak. Parancsoljon, képviselő asszony.

Szabó Timea bevezetője

SZABÓ TIMEA (Párbeszéd) előterjesztő: Köszönöm a szót, elnök úr. A Párbeszéd-Zöldek által beterjesztett javaslat egy országgyűlési politikai nyilatkozat, amelyben azt kezdeményezzük, hogy a magyar Országgyűlés fogadjon el egy nyilatkozatot Alekszej Navalnij orosz ellenzéki politikus halálával kapcsolatban.

Ugye, azt tudni kell, hogy a 27 európai uniós tagállam közül 26 a legmagasabb szinten - elnöki, miniszterelnöki vagy külügyminiszteri szinten - ítélte el a háborús bűnös Vlagyimir Putyint és az orosz hatóságokat Alekszej Navalnij halálával kapcsolatban. 27-ből 26 ország, az egyetlen ország, tagország, amelyik ezt nem tette meg, sajnos az Magyarország volt. Az egyetlen kormánypárti politikus a Külügyi Bizottság elnöke, Németh Zsolt volt, aki megnyilvánult a Facebookon ezzel kapcsolatban, azt írva, hogy „Navalnij halála korunk botránya, Isten nyugosztalja!”

Először is köszönöm elnök úrnak, hogy legalább egy kormánypárti képviselőben volt becsület és bátorság az igazság kimondásáért, de ez minket arra is ösztönöz, hogy ezen felbátorodva próbáljuk meg ezt a fajta véleményt és magatartást kiterjeszteni az egész kormánypártra.

Én tudom, hogy a kormánypártok azzal védekeznek - hogy úgy mondjam -, hogy Navalnijnak voltak nacionalista kijelentései, de egyrészt ezek miatt ő bocsánatot kért, másrészt nincs ma a világon egyetlen olyan politikai elemző sem egyik országban sem, aki azt állítaná, hogy Navalnij politikai tevékenységét ez tette volna ki. Pontosan tudjuk, hogy Alekszej Navalnij politikai munkássága egy demokratikus, a Putyin féle diktatúra elleni küzdelemben merült ki. Szabad választásokat akart, szólásszabadságot, gyülekezési szabadságot és a putyini diktatúra megszüntetését.

Ezért a tevékenységéért Vlagyimir Putyin, akire a Hágai Nemzetközi Bíróság már körözést adott ki, az orosz hatóságokkal közösen nagy valószínűséggel meggyilkolta Navalnijt, ahogy tette ezt más orosz ellenzéki képviselőkkel.

A Párbeszéd-Zöldek politikai nyilatkozata arról szól, hogy becsüljük meg azt a példaértékű magatartást, amit Navalnij tanúsított, és ismerjük el ezt a bátor tettet; nyilvánítsunk részvétet Navalnij családjának, szeretteinek és mindazoknak, akik az országuk jobb jövője érdekében együtt dolgoztak vele.

Ezen túlmenően a politikai nyilatkozatunk azt is kimondja, hogy Vlagyimir Putyin elnököt és az orosz hatóságokat terheli a haláláért a felelősség. Oroszországnak lehetővé kell tenni az Alekszej Navalnij hirtelen halálát övező körülmények független és átlátható nemzetközi kivizsgálását.

Ezen kívül azt is tartalmazza a nyilatkozatunk, hogy Alekszej Navalnij halálával kapcsolatban az Európai Uniónak minden erejét latba kell vetni annak érdekében, hogy nemzetközi partnereivel együttműködésben felelősségre vonja Oroszország politikai vezetését és az orosz hatóságokat, és többek között gondoskodnia kell arról, hogy a bűnösök megfizessenek a tetteikért.

A magyar Országgyűlés a mi javaslatunkban felszólítaná a kormányt arra, hogy Magyarország uniós és NATO szövetségeseihez hasonlóan nyilvánosan szólaljon meg az ügyben, valamint az Oroszországi Föderáció nagykövetén keresztül fejezze ki tiltakozását és vonja kérdőre az orosz kormányt Alekszej Navalnij halálával kapcsolatban.

Mielőtt a kormánypárti képviselők válaszolnának vagy esetleg azzal reagálnának, amivel a miniszterelnök reagált a mi javaslatunkra, azaz hogy nacionalistának vagy sovinsztának nem jár tisztelet, hadd hozzak fel néhány példát, amikor Orbán Viktor ugyanezt megtette.

A Türk Tanács 2023. novemberi ülésén Orbán Viktor sok sikert kívánt Ilham Aliyev azeri elnöknek a térség stabilizálása érdekében végzett munkájához, majd sok sikert kívánt a karabahi újjáépítési munkálatokhoz is. Azt mondta: gratulálunk, mélyen tisztelt elnök úr. Ezt mondta Orbán Viktor annak az azeri elnöknek, aki 2023. szeptember közepén az azeri hadsereget az örmény területekre, örmény keresztények által lakott területekre vezényelte be, ahol több tucatnyian meghaltak, civilek, katonák és családok egyaránt. Az azeriek gyakorlatilag egy nap alatt elfoglalták a fővárost; ezt szintén az egész nemzetközi közösség elítélte. Orbán Viktor gratulált, és sok sikert kívánt az azeri elnöknek ehhez.

Orbán Viktor szintén támogatásáról biztosította és támogatását fejezte ki Milorad Dodik boszniai szerb vezetőnek, aki a tavalyi magyar tűzijátékon is részt vett. Annak a Dodiknak egyébként, aki az elmúlt húsz évben többször is kijelentette, hogy Bosznia-Hercegovina államként működésképtelen és a Boszniai Szerb Köztársaságnak függetlenné kell válnia.

Az Orbán-kormány több alkalommal is jelentősen kitömte magyar közpénzmilliárdokkal Dodikot, és ebben a válsághelyzet sem jelentett számára bármiféle akadályt. Dodik nem melleleg Vlagyimir Putyin szoros szövetségese.

És végül még egy utolsó példa: Aleksandar Vučić szerb nacionalista elnök is Orbán Viktor jóbarátja. Tudjuk, hogy tavaly ráadásul a Vučić által támogatott koszovói szerbek támadtak KFOR-erőkre, amikor 27 magyar katona is megsérült. Egyiküknek amputálni kellett a végtagját.

Tehát én azt gondolom, hogy itt mérlegelni kell az Országgyűlésnek azt, hogy nyugati szövetségeseink pártján állunk-e, elítéljük az orosz és putyini diktatúrát, kiállunk az Oroszország függetlenségéért, demokráciájáért és a diktatúra ellen küzdő politikai aktivisták mellett, azaz Alekszej Navalnij mellett is, vagy a magyar kormány továbbra is nyíltan a háborús bűnös Vlagyimir Putyint támogatja.

Mi reméljük azt, hogy ezt a Párbeszéd-Zöldek által benyújtott politikai nyilatkozatot tárgysorozatba veszi a bizottság, annál is inkább, mert itt van a kezemben egy kiadvány, aminek a címét most angolul fogom felolvasni: „Statement by the High Representative on behalf of the European Union on the death of Alexei Navalny.” Ezt február 19-én adták ki, amelyben az Európai Unió együttesen ítéli el Navalnij halálát, és fejezi ki mélységes felháborodását a Vlagyimir Putyin által vezényelt gyilkossággal kapcsolatban. Navalnij felesége, Yulia is üzent a magyar népnek március 15-én. Azt üzent, hogy legyünk bátrak, és folytatják Alekszej Navalnij nevében azt a küzdelmet, amit a férje elkezdett.

Utolsó gondolatként csak azt szeretném mondani, hogy Navalnij halála után több ezren békésen tüntettek az ellenzéki politikai aktivista halálának a megemlékezésén; virágokat helyeztek el csöndben, békésen a megemlékezés helyén. Ehhez képest azóta közel ezer békésen tüntetőt fogtak el és zártak be az orosz hatóságok.

Azt gondolom, hogy ezt nem hagyhatjuk mi sem szó nélkül, ezért kérem, hogy támogassák a Párbeszéd-Zöldek politikai nyilatkozatát. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Képviselőtársaim? Megnyitom a vitát. *(Jelzésre:)* Gurmai képviselő asszony!

Hozzászólások

DR. GURMAI ZITA (MSZP): Köszönöm szépen. Egyrészt szerintem rendkívül fontos az, hogy erről az ügrről beszéljünk.

Nagyon sajnálom, hogy amikor Tordai Bence képviselő úr kérte, hogy egy percre álljunk fel, akkor gyakorlatilag nagyon sokan nem álltak fel a teremben, pedig szerintem ez egy olyan ügy, amiben fontos lett volna, hogy egységes álláspontot képviseljünk.

Miről is szól ez a nyilatkozat, amit Josep Borrell... - akinek a neve egyébként ma felmerült, és valóban sajnálatos, ahogy ezt elnök úr is mondta, hogy nem volt ott Bruggeben, hiszen szerintem ez egy olyan ügy, amiben lehetett volna mondanivalója, de térjünk akkor rá Navalnij halálára. Ennek a nyilatkozatnak az a lényege, hogy az Európai Uniót gyakorlatilag jelentős mértékben felháborítja Navalnij orosz ellenzéki politikus halála, és világosan leírják, hogy végső soron a felelősség ezért Putyin elnököt és az orosz hatóságokat terheli. Ezen az ominózus külügyi bizottsági ülésen, ahogy ezt az előterjesztő asszony is mondta, február 19-én - ekkor volt a Külügyi Tanács ülése - fejezték ki legmélyebben a részvételüket feleségének, Yulia Navalnayának, gyermekének, családjának, barátainak, és persze mindazoknak, akik vele együtt dolgoztak a hazájuk érdekében.

És ami nagyon fontos, és én azt gondolom, hogy ez az igazán érdekes, hogy Oroszországnak lehetővé kell tennie Navalnij hirtelen halála körülményeinek független és átlátható nemzetközi vizsgálatát; az Európai Unió, ez derül ki ebből a nyilatkozatból, minden erőfeszítést megtesz annak érdekében, hogy partnereivel szorosan együttműködve felelőségre vonja Oroszország politikai vezetését és hatóságait, és további költségeket róhatna ki a tevékenységére, beleértve a szankciókat is. Ez valóban egy olyan esemény volt, amikor világszerte összegyűltek az emberek, hogy tisztelegjenek Navalnij emléke előtt.

Oroszországban a hatóságok számos helyen - ahogy erről képviselőtársam is beszélt - megpróbálták megakadályozni, és több száz embert, ahogy szintén említette, őrizetbe vettek. Nyilván, az egy fontos követelés, hogy egyébként minél előbb szabadon legyenek engedve, és nyilvánvaló, hogy az egy nagyon fontos üzenet, hogy Navalnij bátran tért vissza a saját hazájába, miután az Orosz Föderáció is részes államként a tiltottvegyifegyver-tilalmi egyezmény értelmében - a novicsok idegméreg elleni - merényletet követett el. Tehát hosszan lehetne folytatni, hogy egyébként mi volt ebben.

Én mindenféleképpen azt gondolom, hogy ahogy ezt elnök úr személyesen is a Facebookján kinyilvánította, szerintem fontos, hogy ez ügyben a Külügyi Bizottság is tegyen megfelelő lépést. Én úgy gondolom, hogy az az előterjesztés, amit frakcióvezető-helyettes asszony megtett, olyan ügy, amiben szerintem most lehetőségünk van arra, hogy csatlakozhassunk. Én a Magyar Szocialista Párt frakciója nevében mindenképpen támogatni fogom.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. Brenner alelnök úr!

DR. BRENNER KOLOMAN (Jobbik), a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót. Tisztelt Képviselőtársam! A Jobbik-Konzervatívok frakciója nevében fontosnak tartom leszögezni, hogy erről a kérdésről mind a Külügyi Bizottságban, mind az Országgyűlés plenáris ülésén le kellene folytatnunk a vitát, hiszen rendkívül fontos az, hogy mind az európai uniós államok, mind pedig a NATO-szövetségeseink szempontjából ebben a kérdésben tisztázzuk az álláspontjainkat.

A Jobbik-Konzervatívok nevében és egyébként főpolgármester-jelöltjeként javasoltam, hogy Navalnijról közterületet is nevezzünk el Budapesten, és természetesen, ebben a kérdésben, azt gondolom, hogy egy jó egyensúlyát kellene megtalálnunk közösen az érdek- és az értékelvű politikának.

Azt gondolom, hogy erre elnök úr az egyik legjobb példa, és én ezért is támogatom, hogy ezt az előterjesztést mind a Külügyi Bizottságban, mind pedig az Országgyűlés plenáris ülésén megvitassuk és támogassuk. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Bizottság! Ezt az európai uniós nyilatkozatot azért tartottam fontosnak szétoztani, mert az Európai Uniónak mi a részei vagyunk. Ezt a nyilatkozatot egy eljárás keretében egyeztettük az Európai Unióval. Magyarország adta ki ezt a nyilatkozatot.

És ezen nyilatkozatnak az egyébként meghatározó elemei most tükröződni fognak az Európai Tanácsnak az álláspontjában is, amelyet a hétvégén fog elfogadni az Európai Tanács, egyébként miniszterelnök úr részvételével.

Tehát azt gondolom, hogy nem helyes, hogyha egy ember halálát pártpolitikai akciókra próbáljuk meg fölhasználni. Itt rögzítve van, hogy részvétünket nyilvánítjuk, hogy elítéljük, hogy az orosz hatóságokat felelősnek tartjuk.

A magam részéről, amikor a Facebook-posztomat kitettem - és utána volt egy interjúm is ezzel kapcsolatban -, hangsúlyoztam, hogy a börtönviszonyok vizsgálata nem a mi feladatunk, arra vannak nemzetközi szervezetek, de az, hogy a börtönben a bebörtönzötteket életben kell tartani és nem lehet őket legyilkolni, ez tényleg a világ botránya, ami történik; és a politikai bebörtönzöttek szabadon bocsátása is eléggé hangsúlyosan szerepel.

Tehát én azt hiszem, hogy egyértelműen meg is vannak nevezve ezek a politikai bebörtönzöttek ebben a nyilatkozatban. Én személyesen is több alkalommal találkoztam Vladimir Kara-Murza úr feleségével az Európai Tanácsban is, részt vett az Európai Tanács Politikai Bizottságának az ülésén a hölgy. Tehát azt hangsúlyoznám, hogy ezt az álláspontot Magyarország diplomáciai úton vállalja, képviseli, ennek további bizonyítéka lesz, ha ez nem lenne elég, a hétvégi Európai Tanács-ülés álláspontja. Tehát úgy vélem, hogy alapvető tartalmi vita nincsen közöttünk, csak egyszerűen arra, hogy ezt a magyar pártpolitikában egyfajta kormányellenes éllel emelje be bárki, viszont nincsen szükség.

Azért mi a magunk részéről tartózkodni fogunk ennek az indítványnak a szavazása során. Azt is mondhatnám, hogy a javaslat, ami előttünk fekszik, nem ellentétes az álláspontunkkal, csak egyszerűen nem... - Tehát fölöslegesnek ítéljük meg

ennek a további... - Gyakorlatilag nincsen lényegi eleme, amiben különbözne az előttünk fekvő indítvány attól, amit egyébként az Európai Unió keretei között mi is elfogadtunk, jóváhagytunk és támogattunk.

Van-e további kérdés, megjegyzés az üggyel kapcsolatban? *(Jelzésre:)* Gurmai Zita képviselő asszony!

DR. GURMAI ZITA (MSZP): Szerintem nagyon fontos lenne, különös tekintettel arra, ahogy ezt az előbb elmondtam, hogy nem volt egyetértés a kormánypárt részéről az egyperces néma felállásban, tehát, hogy tudjanak az emberek arról, hogy egy ilyen van.

Tehát pontosan ezért, hogy elmondtad, elnök úr, nagyon világosan, hogy ebben mindent megtettünk, tehát szerintem ez így is van rendjén, de hát az, hogy ezt meg is tudjuk erősíteni, hogy valóban azt lássák, hogy ebben a magyar kormány mindent megtett, szerintem éppen ezért rendkívül fontos, hogy nem tartózkodás, hanem támogatás legyen. Ezt én mindenféleképpen így gondolom.

Ez egy pártok feletti ügy. Az, hogy éppen most a Párbeszéd gondolta úgy, hogy ezzel szerinte foglalkozni kell, ez szerintem fontos. Ha most ez az előterjesztés nem kerül be, akkor nem valószínű, hogy a bizottság tagjai olvassák ezt az egyébként nagyon kiegyensúlyozott nyilatkozatot, amit természetesen szeretnék megköszönni, mert valóban minden benne van, amit elnök úr is jelzett, és én magam is ezért tartottam fontosnak, hogy néhány részletét ismertessem, mert fontos, hogy tudjunk róla.

Tehát én éppen azt mondom, hogy ez legyen egy pártok feletti ügy, és szerintem igenis erről döntsünk. Szerintem ezek azok az ügyek, amiket nem szabad szerintem a szőnyeg alá söpörni. Én értem, hogy a diplomácia szerepe mikor fontos és mikor nem fontos, de éppen, szerintem ez egy világos üzenet lehetne, hogy ez egyébként nemcsak az ellenzéki pártoknak, hanem a kormánypártnak is fontos.

ELNÖK: További hozzászólás? *(Senki sem jelentkezik.)* Lezárom a hozzászólásokat. Visszaadom a szót az előterjesztőnek.

Szabó Timea válasza

SZABÓ TIMEA (Párbeszéd) előterjesztő: Köszönöm a szót, elnök úr. Néhány észrevételre reagálnék. Először is köszönöm Gurmai Zitának és Brenner Kolomannak a támogató szavakat.

Elnök úr, ha megnézi az Európai Unió által, tehát az ön által is kiosztott nyilatkozat szövegét és a Párbeszéd-Zöldek által beadott politikai nyilatkozat szövegét, akkor látja, hogy gyakorlatilag tartalmilag ugyanaz a kettő. A mi szövegünk enyhébb, mint az Unió által kiadott szöveg, egyébként ugyanúgy szerepel benne, hogy szabadon kell bocsátani azokat a politikai foglyokat, köztük Jurij Dmitrijevet vagy az ön által említett Vlagyimir Kara-Murzát, Ilya Yashint, Alexej Gorinovot, Lilia Chanyshévát. Tehát fel vannak sorolva ugyanúgy, ahogy ebben az európai uniós nyilatkozatban. Ugyanúgy fel van sorolva, hogy független vizsgálatot követelünk. Az Európai Unió által kibocsátott nyilatkozat szövege sokkal keményebb, mint az a szöveg, amit mi benyújtottunk.

Nekem az a problémám, hogy ön azt állítja, hogy nincsen tartalmi vita közöttünk, és engedje meg, hogy itt elmondjam, hogy abban biztos vagyok, hogy elnök úr és köztem nincsen ebben tartalmi vita, de azért Orbán Viktor miniszterelnök úr mégiscsak azt mondta a parlamentben, hogy sovinsztáknak nem jár a tisztelet.

Ha megnézzük ezt a szöveget és összehasonlítjuk azzal, amit a miniszterelnök mondott a teljes plenáris parlamenti ülés előtt, az nincs összhangban egymással, és nekem ez az egyik nagy problémám. Azt gondolom, hogy diplomáciai körökben - ahogy

ön fogalmazott -, elbújtatott angol nyelvű szöveg nem azonos azzal, hogy a magyar Országgyűlés elfogad egy mindenki által megismerhető, magyar nyelven született közös politikai nyilatkozatot is.

Azt hadd utasítsam vissza, hogy ez nem pártpolitikai ügy. Tehát ha megnézi a Párbeszéd-Zöldek által benyújtott javaslatot, nem szerepel benne Orbán Viktor neve, nem szerepel benne a Fidesz neve. Én elmondtam, hogy 27 tagországból 26 kinyilvánította már a részvétét és a felháborodását, még a szlovák Fico elnök is. Azt én tettem hozzá véleményként vagy kiegészítő információként, ami nem szerepel a szövegben, ahogy az azeri és az egyéb részek sem; ezeket én háttérként szerettem volna a bizottsággal ismertetni.

Tehát én azt gondolom, ha a magyar kormány és az Országgyűlés komolyan veszi az ön szavait is, amiket szerintem komolyan kell venni, akkor elfogadja ezt a nyilatkozatot, és akkor bátran vállalja, hogy még egyszer: nem titkos diplomáciai körökben, senki által nem ismert diplomáciai találkozókra, angol nyelven nyilvánítsuk ki ezt, hanem a magyar kormány igenis kiáll, és elítéli Vlagyimir Putyin háborús bűnöst a politikai foglyok bebörtönzéséért és meggyilkolásáért.

A magyar emberek megérdemlik azt és egész Magyarország Nyugathoz való tartozása is megérdemli azt, hogy ezt a nyilvánosság előtt tegyék meg, közösen, és nem egyik párt vagy másik párt, hanem közösen a magyar Országgyűlés. Köszönöm.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Bizottság! Szavazunk. Tehát ki támogatja a P/7390. politikai nyilatkozatra vonatkozó javaslat tárgysorozatba vételét. *(Szavazás.)* 2 igen szavazat. Ki tartózkodik? *(Szavazás.)* 9 tartózkodással a bizottság nem támogatta. Hadd hívjam fel arra képviselő asszony figyelmét, hogy a hétvégi európai tanácsi közös állásfoglalás... *(Dr. Gurmai Zita: Nem jó, a számolást próbáltam még egyszer...)* - 8! Bocsánat, 8, köszönöm szépen - tartalmazni fogja ezeket a hivatalos elemeket, amelyek ebben a Borrell-féle nyilatkozatban is benne vannak. Ajánlom, hogy képviselő asszony majd kövesse nyomon ezt a hivatalos magyar állásfoglalást is. Köszönöm szépen.

A napirendi pontot lezárjuk. Áttérünk a nagyköveti meghallgatásra. Kérem szépen a vendégeink bevezetését. *(Dr. Brenner Koloman távozik a bizottság üléséről.)*

(A nyilvános ülés befejezésének időpontja: 11 óra 42 perc -

Szünet: 11.42 - 11.46

A bizottság a továbbiakban zárt ülésen folytatta munkáját, amelyről külön jegyzőkönyv készült.)

Németh Zsolt
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Barna Beáta és Madarász Mária